

"תערוכות בתל-אביב" / הארץ / 16.11.62 / תע' יחיד / גלריה "צ'מרנינסקי" / תל-אביב

מאז תערוכתו האחרונה של צבי תדמור. שנערכה בינואר 1961, פיתח הצייר את גישתו לכיוון יותר ציורי ופחות גראפי. כאז כן עתה. נושאו העיקרי של צבי תדמור הם הגוף הבנוי ודמויות חיות וציפורים. כאז גם עתה, מושתת עיקר ציורו על רישום בקווים חדים וחרופים, שהמשטחים הנוצרים ביניהם ממולאים בגוונים שונים. אך אם בתערוכה שמלפני שנתיים היה המשטח שנוצר בין הקווים ממולא בצבע אחיד - וכך נהפך ליחידה היסודית מבחינת צורה צבעונית - הרי בתערוכה הנוכחית בונה תדמור את המשטח מיחידות קטנות יותר במשיכות המכחול, לשון אחר: בתערוכה הקודמת היתה היחידה הראשונית שממנה בנה תדמור את ציוריו המשטח המוגדר ע"י קווים, ואילו עתה הוא משתמש במשיכת המכחול הבונה את המשטח כביחידת מבנה ראשונית.

יחסו של צבי תדמור אל הצבע גם בתערוכה זו הוא כאל שני במעלה. רוב הציורים, ויהיו הצבעים אשר יהיו, נתפסים בטולם צבעים כהה-בהיר. או אם תרצו, שחור-לבן. אופייני מאוד מבחינה זו הוא השימוש הרב בגוונים אפורים שונים, המאפשרים חלוקה נוחה של מטחי כהה-בהיר.

המעבר ממשטח פשוט וחלק למשטח מורכב הבנוי ממשיכות מכחול, אינו קל ומחייב את הצייר לוותר לעיתים על המשטחים הקטנים מחשש ליצירת עומס ודחיסות רבה מדי בציור. הסיבה לכך היא, שמשטח הבנוי ממשיכות מכחול עשוי למעשה ממשטחים קטנים יותר (כל משיכות מכחול היא משטח קטן בשל עצמו) ומספר האירועים הציוריים בו רב. כאשר מניח הצייר משטח מורכב כזה ליד משנהו, עלולה להיווצר דחיסות מבנית אם אין מספיק רווח בין המשטחים, או אם הם קטנים מאוד, רווח יכול להופיע גם בצורת צבעים שקופים היוצרים הרגשת נפח. לא תמיד מצליח תדמור לצאת בשלום ממכשלה זו. אכן ברבים מציוריו קיימת דחיסות ועומס רב - בעיקר בציורי הנוף. בציורים הגדולים יותר כמו "דומם" - נפתרת בעיה זו באורח טבעי, פשוט ע"י הגדלת המשטחים המאפשרת לעין הצופה לעקוב בבהירות גם אחרי משיכות המכחול הבונות את המשטח, וגם אחרי היחס בין המשיכות האלה ובין המבנה הכללי. דוגמא אחרת לפתרון בעיית המשטח המורכב בציוריו של תדמור היא בציור "דיוקן", שבו מצוירת חולצתה של הדמות באופן השומר גם על שקיפות משיכת המכחול וגם על הצבעונית התחתית.

גם עם הטיפול הגובר והולך במשיכת המכחול, נשאר ציורו של תדמור רישומי בעיקרו, ועדיין יש ברישומיו בלתי-אמצעיות, שאליה עדיין לא הגיע בציורי השמן.

מבחינת תוכן (להבדיל מנושא), נשאר ציורו של תדמור דקורטיבי עם נטייה רומנטית מובהקת. נטייה רומנטית זו מתבטאת גם באווירה הכללית וגם, בצורה בולטת יותר, בבחירת הנושאים ועימודם.